

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Korkala, Salme

Title: Korona opetti sekä opettajia että opiskelijoita : hyvinvointi ja yhteenkuuluvuus ovat oppimisen avaimia

Year: 2024

Version: Published version

Copyright: © Kirjoittajat

Rights: CC BY-ND 4.0

Rights url: <https://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/>

Please cite the original version:

Korkala, S. (2024, 9.4.2024). Korona opetti sekä opettajia että opiskelijoita : hyvinvointi ja yhteenkuuluvuus ovat oppimisen avaimia. MustRead.
<https://www.mustread.fi/artikkelit/korona-opetti-seka-opettajia-etta-opiskelijoita-hyvinvointi-ja-yhteenkuuluvuus-ovat-oppimisen-avaimia/>

AKATEMIA, KORONAVIRUS, KOULUTUS, OPPIMINEN, TEKNOLOGIA

Korona opetti sekä opettajia että opiskelijoita: hyvinvointi ja yhteenkuuluvuus ovat oppimisen avaimia

Etäopetukseen siirtyminen korona-aikana lisäsi ymmärrystä ja osaamista siitä, millaiset pedagogiset ratkaisut vahvistavat opiskelijoiden ja opettajien hyvinvointia. Poikkeusajan opetuksia ja työkaluja kannattaa hyödyntää myös normaaliaikana, Salme Korkala Jyväskylän yliopistosta kirjoittaa. VAPAA LUKUOIKEUS

Salme Korkala Jyväskylän yliopisto 9.4.2024 8:15

Salme Korkala: "Korona-aika osoitti, että opettajat tarvitsevat opiskelijoita yhtä lailla kuin opiskelijat opettajia. Toivottavasti tämän kaltainen perinteisiä rooleja moninaistava toiminta jatkuu edelleen."

Koronapandemian aiheuttama poikkeustila sulki kampukset ja pakotti ihmiset eristäytymään muista. Jyväskylän yliopistossa tehty [tutkimus](#) osoittaa, että opetus- ja ohjaustyötä tekevät työntekijät halusivat haasteista huolimatta tarjota opiskelijoille mahdollisimman laadukasta opetusta.

Tavoitteen toteuttaminen kuitenkin heikensi heidän hyvinvointiaan. Opetuksen muuttaminen pikapikaa etäopetukseksi uusilla teknologisilla alustoilla:

- lisäsi työn kuormittavuutta,
- hankaloitti työ- ja vapaa-ajan erottamista toisistaan ja

- vaikeutti vuorovaikutussuhteiden ylläpitämistä niin kollegoihin kuin opiskelijoihinkin.

Opettajat kokivat, että pedagoginen kehitystyö vei enemmän aikaa ja energiaa kuin kampuksella kasvokkain tapahtuvan opetuksen kehittäminen.

Opiskelijat puolestaan ovat eri tutkimuksissa tuoneet esiin, että korona-aikana heillä oli suuria haasteita motivoitua opiskeluun. Heidän työtaakkansa kasvoi, kun monet opettajista muuttivat kontaktiopetuksen itsenäiseksi opiskeluksi, jonka näyttöinä toimivat pääasiallisesti erilaiset esseetehtävät.

Sekä opettajat että opiskelijat kokivat korona-aikana myös paljon yksinäisyyttä. Yksinäisyyden tunteen on havaittu heikentävän niin psyykkistä, fyysistä kuin sosiaalistakin hyvinvointia. Tämä kaikki heikentää työ- ja opiskelumotivaatiota, luovuutta sekä kykyä tehdä ja oppia uutta.

Elämänhallinta testissä

Toisaalta korona-aikaiset kyselyt myös osoittavat, että osa opettajista ja opiskelijoista hyötyi etäopetukseen siirtymisestä. Tämä edellytti, että henkilöllä oli:

- tekniset ja osaamiseen liittyvät valmiudet toimia etäyhteyden välityksellä,
- kokemusta etätyöskentelystä sekä
- mahdollisesti motivoiva ajatus siitä, että etätyöskentely helpottaa muun elämän ja työn tai opiskelun yhdistämistä.

Osalla opiskelijoista opinnot jopa etenivät paremmin kuin aiemmin. He saattoivat opiskella silloin, kun heille parhaiten sopi eikä heidän oppimisensa ollut sidoksissa toisten opiskelijoiden aikatauluihin. Osa koki hyvänä myös sen, että oppimisesta tuli paikasta riippumatonta.

Kaikilla ei kuitenkaan ollut yhtäläisiä teknologisia laitteita tai valmiuksia saati rauhallista opiskeluympäristöä kotonaan. Haasteita saattoi syntyä niin psyykkisen palautumiskyvyn kuin elämänhallinnan ja itseohjautuvuuden osalta.

Etäpainajaisia ja lähipäiväunia

Kokemukset korona-aikaisesta oppimisesta ja opettamisesta auttavat ymmärtämään, miten merkityksellisiä eri opetusmuodot ovat ja miten erilaisia oppimiskokemuksia ne tuottavat opiskelijoille.

Tutkimuksen perusteella sekä opettajien että opiskelijoiden kauhukuva on, että opetus ja oppiminen supistuisi täysin verkkovälitteiseksi ja itsenäisesti suoritettavaksi tapahtumaksi, jossa opettajien ja opiskelijoiden välillä ei ole yhteyttä ja vuorovaikutusta. Opetus olisi parhaimmillaankin videotallenteiden tekemistä – ja pahimmillaan lukulistojen laatimista ja opintosuoritteita itsenäisinä tentteinä tai kirjoitelmina.

Kauniissa päiväunissa oppiminen ja opetus on joustavaa, kannustaa yhteisöllisyyteen sekä mahdollistaa toimimisen eri paikoista. Oppimista pidetään yhteisöllisenä kokemuksena, jossa muiden kanssa keskustelemalla ja reflektoimalla käsityksiä ja kokemuksia opiskelijalle kehittyy kuulumisen tunne ja oma asiantuntijaidentiteetti.

Tavoitteena monimuotoisuus ja opiskelijälähtöisyys

Opiskelijälähtöisen pedagogiikan mukaan luennot ja opettajajohtoinen toiminta eivät aina ole tarkoituksenmukaisin tapa oppia uutta. Opettaja enemminkin auttaa opiskelijoita oppimaan monimutkaisen tiedon ja käytänteiden käyttöä, hyödyntämistä ja ymmärtämistä. Keskiössä ovat opiskelijoiden tarpeet, erilaiset lähtötasot ja mahdollisuus vaikuttaa omaan oppimiseensa.

Opetuksesta tulee ohjausta, ja opiskelijasta tulee tiedon omaksujan sijaan tutkiva tiedon rakentaja ja prosessoija.

Tämä edellyttää taitoa tarjota opiskelijoille apuvälineitä, jotka auttavat heitä kiinnittymään, arvioimaan ja seuraamaan omaa oppimispolkuaan. Heillä pitää olla mahdollisuudet valita oppimistehtävien suoritustapa omien tavoitteidensa ja taitojensa mukaisesti. Heille pitää opettaa reflektointitaitoja ja prosessimaista työskentelyä.

Opiskelijälähtöinen pedagogiikka myös edellyttää opiskelijoilta vastuuta omasta oppimisestaan. Opettajan ohjaamana opiskelijan on mahdollista tehdä itselleen oikeat valinnat sekä vahvistaa osaamistaan omien yksilöllisten opintopolkujensa mukaisesti ja työelämän muuttuviin tarpeisiin.

Oppimista opettamisen sijaan

Yhteisöön kuulumisen tunteen on todettu vahvistavan opiskelijoiden hyvinvointia. Se myös korreloi positiivisesti opiskelijan opintomenestykseen, asenteisiin ja motiiveihin toimia akateemisessa yhteisössä sekä sitoutumiseen ja osallistumiseen.

Kuulumisen tunteen rakentuminen edellyttää vuorovaikutusta muiden kanssa. Näin opiskelijalle syntyy käsitys omasta asiantuntijaidentiteetistä.

Kuulumisen tunnetta näyttää vahvistavan pedagogiikka, joka keskittyy opettamisen sijaan oppimiseen. Tätä edesauttavat sellaiset ohjaamisen sekä opettamisen tavat, materiaalit, ympäristöt ja teemat, jotka:

- auttavat tekemään joukosta toisilleen vieraita opiskelijoita menestyksekkään yhteisön,
- tukevat opiskelijoiden akateemista, sosiaalista ja kulttuurista osallistumista ja kehittymistä,
- ovat selkeitä, saavutettavia ja motivoivat opiskelijoita aktiivisesti osallistumaan keskusteluihin, omien mielipiteiden ilmaisemiseen ja yhdessä oppimiseen,
- vahvistavat opiskelijoiden keskinäistä sekä opettajan ja opiskelijoiden välistä vuorovaikutusta,
- on työmäärältään mitoitettu suhteessa opiskelijan saamiin opintopisteisiin.

Niin työ- kuin opiskeluelämässä kuulumisen tunnetta vahvistavia tekijöitä ovat muun muassa halu verkostoitua ja osallistua, hyväksynnän saaminen, vertaissuhteet, mielekäs vuorovaikutus sekä kokemus siitä, että muut arvostavat ihmisen osaamista ja tukevat hänen tavoitteitaan.

Kuulumisen tunnetta heikentäviä tekijöitä ovat puolestaan esimerkiksi kilpailu, kokemus ulkopuolisuudesta, liiallinen työkuorma, aikataululliset ja elämänhallinnalliset haasteet, epävarmuus tehdyistä valinnoista ja tuomituksi tuleminen pelko.

Vaikuttaa ilmeiseltä, että korkeakoulupedagogiikassa tulisi pyrkiä rakentamaan opetustilanteisiin psykologisesti turvallinen ilmapiiri, jossa opiskelijat pystyvät rakentamaan käsitystä itsestään vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Keskeistä on myös opettajan osoittama arvostus opiskelijoita kohtaan, osallistumaan kutsuminen ja hyväksynnän osoittaminen.

Teknologia synnyttää uusia yhteistyömuotoja

Koronakausi on tuonut opettajille ja opiskelijoille kokemusta siitä, mitä erilaisilla vuorovaikutusteknologioilla voi tehdä ja miten ne tukevat pedagogiikan toteuttamista.

Opettajat ovat ottaneet käyttöön erilaisia sovelluksia ja alustoja, joiden avulla opiskelijat voivat kertoa anonyymisti, ovatko he ymmärtäneet opetettuja sisältöjä, millaisia kysymyksiä heillä opetuksen sisällöistä herää tai vastata

monivalintakyselyyn opetuksen sisällöistä.

Tämä tuo pelillisyyden elementtejä niin lähi-, etä- kuin hybridiopetukseen. Anonyymien kysymys- ja vastausmahdollisuuden myötä erilaisten oppijoiden on mahdollista osallistua tasavertaisesti opetustilanteiden vuorovaikutukseen.

”Opettajat päätyivät usein kysymään opiskelijoilta apua.”

Koronan alkuaikoina niin opettajat kuin opiskelijatkin harjoittelivat verkkovälitteistä opetusta. Opettajat päätyivät usein kysymään opiskelijoilta apua, miten jokin toiminto mahdollisesti toimii tai joku asia kannattaisi toteuttaa.

Tämä lisäsi myös opiskelijoiden kuulumisen tunnetta: he kokivat olevansa tarvittuja – ja että opettaja arvosti heidän näkemyksiään. Toisaalta opettaja koki saavansa apua ja tukea opiskelijoilta jopa ennen näkemättömän paljon.

Toivottavasti tämän kaltainen opettajan ja opiskelijan rooleja moninaistava toiminta jatkuu edelleen. Opettajat tarvitsevat opiskelijoita yhtä lailla kuin opiskelijat opettajia.

Tulevaisuuden korkeakoulupedagogiikka on monimuotoista ja opiskelijälähtöistä

Sekä opettajilla että opiskelijoilla on nyt enemmän teknologisia työkaluja ja osaamista kuin ennen koronaa. On tärkeää, että korona-aikaisesta oppimisesta ja opetuksesta saatua ymmärrystä ja osaamista ei hukata.

Tulevaisuuden korkeakoulupedagogiikka on yhteistyötä korkeakoulun ja yhteiskunnan eri tahojen välillä. Keskeistä on tuottaa opiskelijoille asiantuntijaksi kehittymisen polulla onnistuneita oppimiskokemuksia, joiden pohjana on opiskelijoille syntyvä kuulumisen tunne ja joustavat pedagogiset ratkaisut. Tähän tarvitaan paitsi innovatiivisia pedagogeja myös yritys-, yhteisö- ja järjestötoimijoiden tukea ja näkemyksiä.

Yhtä lailla tärkeää on kyky reagoida muutokseen sekä yhteiskunnan että työelämän vaatimuksiin. Yliopistojen tehtävänä on tuottaa asiantuntijoita, jotka pystyvät ja haluavat kehittää jatkuvasti omaa osaamistaan.

Tutkimalla ja refleктоimalla korona-aikaista toimintaamme, meidän on mahdollista ymmärtää, millaisia vahvuuksia ja kehittämiskohteita korona-aikaisessa oppimisessa ja opetuksessa on tapahtunut. Tämän myötä myös

ymmärrys itsestä ja omasta identiteetistä vahvistuvat. Sitä kautta meillä vahvistuu myös ymmärrys siitä, mihin me kuulumme tai mihin haluamme kuulua.

Salme Korkala

Salme Korkala on Jyväskylän yliopiston Monikielisen akateemisen viestinnän keskuksen (Movi) koulutuksesta vastaava varajohtaja ja yliopistonopettaja. Hän vetää Movin joustavan pedagogiikan tiimiä, jonka tehtävänä on vastata uudenlaisten opetuksen ja oppimisen ratkaisujen kehittämisestä monimuotoisissa, pedagogisesti ja digitaalisesti tarkoituksenmukaisissa oppimisympäristöissä.

Tämän sisällön mahdollistaa Jyväskylän yliopisto.
Journalistinen päätösvalta on MustReadin toimituksella.

Tämä artikkeli on julkaistu Creative Commons CC BY-ND 4.0 -lisenssillä.

Tutustu muihin vapaan lukuoikeuden Akatemia-artikkeleihin

Piditkö artikkelista?

**REKISTERÖIDY JA KOKEILE MUSTREADIA
14 PÄIVÄÄ MAKSUTTA**

Keskustelu

Tätä juttua ei ole vielä kommentoitu.

© Toinen Aatos 2024